

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 11ης Ιανουαρίου 1995 *

Στην υπόθεση T-116/94,

Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore degli avvocati e procuratori, εκπροσωπούμενο από τους Edilberto Ricciardi, δικηγόρο Σαλέρνο, Pietro Adonino, Mario Sanino, Maurizio de Stefano και Alberto Colabianchi, δικηγόρους Ρώμης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τη δικηγόρο Marianne Goebel, 6, rue Heine,

προσφεύγον,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τους Rüdiger Bandilla, διευθυντή της νομικής υπηρεσίας, και Antonio Lucidi, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Bruno Eynard, διευθυντή της διεύθυνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση του κανονισμού (ΕΚ) 3604/93 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1993, για τον προσδιορισμό των εννοιών που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της απαγορεύσεως της προνομιακής προσβάσεως που αναφέρεται στο άρθρο 104 Α της Συνθήκης (ΕΕ L 332, σ. 4),

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τρίτο τμήμα),**

συγκείμενο από τους J. Biancarelli, Πρόεδρο, C. P. Briët και C. W. Bellamy, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Κανονιστικό πλαίσιο και ιστορικό της προσφυγής

- ¹ Το προσφεύγον είναι δημόσιος οργανισμός, στον οποίο οι αδιαλείπτως επί του ιταλικού εδάφους ασκούντες το επάγγελμά τους δικηγόροι υποχρεούνται να προσχωρήσουν. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του, το προσφεύγον δεν χρηματοδοτείται καθόλου από τις ιταλικές αρχές· οι πόροι του προέρχονται μόνον από εισφορές που καταβάλλουν τα μέλη του. Έναντι αυτών, τα μέλη του προσφεύγοντος δικαιούνται όλων των κοινωνικών παροχών προνοίας και αρωγής.

- 2 Με τον ιταλικό νόμο αριθ. 70 της 20ής Μαρτίου 1975 (GURI αριθ. 87, της 2.4.1975), το προσφεύγον κατατάχθηκε μεταξύ των δημοσίων οργανισμών που διαχειρίζονται υποχρεωτικά συστήματα πρόνοιας και αρωγής. Οι οργανισμοί αυτοί υποχρεούνται, δυνάμει του άρθρου 12 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 155 της 20ής Μαΐου 1993, όπως τροποποιήθηκε με τον κυρωτικό νόμο 243 της 19ης Ιουλίου 1993 (GURI Supplemento ordinario αριθ. 204 της 31.8.1993), να επενδύσουν, για τα έτη 1993, 1994 και 1995, σε τοκοφόρο τρέχοντα λογαριασμό, δεσμευμένο για πέντε έτη στην Tesoreria Centrale dello Stato (κεντρικό δημόσιο ταμείο του κράτους), ποσό ίσο προς το 25 % των εσόδων που προέρχονται από τις εισπραχθείσες κατά το έτος αναφοράς πάσης φύσεως εισφορές.
- 3 Πρέπει να υπομνηστεί ότι το άρθρο 104 Α της Συνθήκης ΕΚ απαγορεύει την προνομακλή πρόσβαση των δημοσίων αρχών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διατυπούμενο ως εξής:
- «1) Απαγορεύεται κάθε μέτρο που θεσπίζει προνομακλή πρόσβαση των κοινωνικών οργάνων ή οργανισμών, των κεντρικών κυβερνήσεων, των περιφερειακών, τοπικών ή άλλων δημοσίων αρχών, των άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου ή των δημοσίων επιχειρήσεων των κρατών μελών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εφόσον δεν υπαγορεύεται από λόγους προληπτικής εποπτείας.
- 2) Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 189 Γ, προσδιορίζει, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994, τους ορισμούς για την εφαρμογή της απαγορεύσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 1.»
- 4 Στις 4 Δεκεμβρίου 1993, το προσφεύγον, θεωρώντας ότι η υποχρεωτική εισφορά, θεσπισθείσα με το προπαρατεθέν νομοθετικό διάταγμα αριθ. 155 της 20ής Μαΐου 1993, είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο 104 Α της Συνθήκης, κάλεσε το Συμβούλιο να διευκρινίσει ότι η διατυπωμένη στο άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης απαγόρευση εφαρμόζεται επίσης στους οργανισμούς που διαχειρίζονται υποχρεωτικά συστήματα πρόνοιας και αρωγής.
- 5 Στις 13 Δεκεμβρίου 1993, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 3604/93 για τον προσδιορισμό των εννοιών που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της απαγορεύσεως της προνομακλής προσβάσεως που αναφέρεται στο άρθρο 104

Α της Συνθήκης (ΕΕ L 332, σ. 4, στο εξής: κανονισμός 3604/93). Ο κανονισμός αυτός, ο οποίος στηρίζεται στο άρθρο 104 Α, παράγραφος 2, της Συνθήκης, περιέχει ορισμό των ακολούθων εννοιών: «μέτρο που θεσπίζει προνομιακή πρόσβαση» (άρθρο 1), «λόγοι προληπτικής εποπτείας» (άρθρο 2), «δημόσια επιχείρηση» (άρθρο 3) και «χρηματοπιστωτικά ιδρύματα» (άρθρο 4).

- 6 Ως προς τον ορισμό των «χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων», το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 3604/93 ορίζει ότι δεν θεωρούνται ως χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τους σκοπούς του άρθρου 104 Α της Συνθήκης:

« — η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες,

— οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες των ταχυδρομείων, εφόσον αποτελούν τμήμα του τομέα της “δημόσιας διοικήσεως”, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ), ή εφόσον η κύρια δραστηριότητά τους είναι να ενεργούν ως χρηματοπιστωτικοί φορείς της δημόσιας διοικήσεως,

και

— τα ιδρύματα που αποτελούν τμήμα του τομέα της “δημόσιας διοικήσεως”, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με το ΕΣΟΛ, ή των οποίων το παθητικό αντιστοιχεί εξ ολοκλήρου σε ένα δημόσιο χρέος».

- 7 Το σημείο 241 της δεύτερης εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (στο εξής: ΕΣΟΛ), που θεσπίστηκε από την Eurostat, ορίζει ότι ο τομέας του «δημοσίου» περιλαμβάνει τρεις υποτομείς, δηλαδή κεντρική διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση και οργανισμούς κοινωνικής ασφαλίσεως. Ο τελευταίος αυτός υποτομέας ορίζεται, στα σημεία 244 και 245 του ΕΣΟΛ, ως περιλαμβάνων «όλες τις κεντρικές και τοπικές θεσμικές μονάδες η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι να προσφέρουν κοινωνικές παροχές

και οι κύριοι πόροι των οποίων προέρχονται από υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές που καταβάλλονται από άλλες μονάδες. Αυτός ο υποτομέας περιλαμβάνει συγκεκριμένα τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλα ασφαλιστικά ιδρύματα όταν τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται καθορίζονται ανεξάρτητα από την ατομική έκθεση στον κίνδυνο».

- 8 Το προσφεύγον, ως δημόσιος οργανισμός διαχειριζόμενος υποχρεωτικό σύστημα πρόνοιας και κοινωνικής αρωγής, θεωρεί ότι συμπεριλαμβάνεται, επομένως, στον ορισμό της «δημόσιας διοικήσεως», τον οποίο αναφέρει το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού 3604/93. Εξάλλου, την άποψη αυτή επιβεβαιώνει, επιρρωννύοντάς την, το από 27 Ιανουαρίου 1994 έγγραφο του ιταλικού Υπουργείου Θησαυροφυλακείου, περί πληροφορήσεως του προσφεύγοντος ότι «βάσει του κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένώσεως που εκδόθηκε σε εφαρμογή του άρθρου 104 Α της Συνθήκης (...), πραγματοποιήθηκε η αναγνώριση των οργανισμών που περιλαμβάνονται στην κατηγορία των “χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων” και εκείνων που αποκλείονται από την κατηγορία αυτή· μεταξύ αυτών των τελευταίων περιλαμβάνονται οι μορφές δημόσιας διοικήσεως όπως αυτές ορίζονται από το ΕΣΟΛ και, επομένως, επίσης οι οργανισμοί που διαχειρίζονται υποχρεωτικά συστήματα κοινωνικής πρόνοιας».

Αιτήματα των διαδίκων και διαδικασία

- 9 Υπό τις συνθήκες αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Μαρτίου 1994, το προσφεύγον άσκησε την παρούσα προσφυγή με την οποία ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή·
- να ακυρώσει τον κανονισμό 3604/93·
- επικουρικώς, να ακυρώσει το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού 3604/93, καθόσον κατατάσσει τον προσφεύγοντα οργανισμό μεταξύ των ιδρυμάτων που αποτελούν τμήμα του τομέα της «δημόσιας διοικήσεως», ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με το ΕΣΟΛ και, συνεπώς,

τον αποκλείει από την κατηγορία των «χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» κατά την έννοια του άρθρου 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου 4.

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

- 10 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Μαΐου 1994, το Συμβούλιο υπέβαλε ένσταση απαραδέκτου με την οποία ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

— να καταδικάσει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

- 11 Με τις παρατηρήσεις του επί της ενστάσεως απαραδέκτου, τις οποίες κατέθεσε στις 11 Ιουλίου 1994, το προσφεύγον ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου μαζί με την ουσία της υποθέσεως.

— εν πάση περιπτώσει, να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου που υπέβαλε το Συμβούλιο και, συνεπώς, να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή.

- 12 Στις 8 Αυγούστου 1994, το Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei geometri, το Cassa nazionale del notariato και το Cassa nazionale di previdenza ed assistenza per gli ingegneri e gli architetti liberi professionisti ζήτησαν να παρέμβουν στη διαφορά, προς υποστήριξη των αιτημάτων του προσφεύγοντος. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Αυγούστου 1994, η Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει προς υποστήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου.

Σκεπτικό

- 13 Δυνάμει του άρθρου 111 του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν μία προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, το Πρωτοδικείο μπορεί, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 14 Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η προσβαλλομένη πράξη δεν είναι απόφαση η οποία αφορά άμεσα και ατομικά το προσφεύγον, αλλά κανονιστική πράξη γενικού περιεχομένου η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως ασκουμένης από φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
- 15 Πρώτον, το Συμβούλιο θεωρεί ότι ο κανονισμός 3604/93 εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά κανονιστικής πράξεως. Ισχυρίζεται συναφώς ότι οι περιλαμβανόμενοι στον κανονισμό 3604/93 ορισμοί έχουν ως αντικείμενο τον προσδιορισμό των εννοιών που χρησιμοποιούνται από το άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης και, επομένως, έχουν κατ' ανάγκη τον ίδιο κανονιστικό χαρακτήρα. Προσθέτει ότι οποιαδήποτε αναγνώριση των επιχειρήσεων ή ιδρυμάτων που περιλαμβάνονται σε μία από τις οριζόμενες στα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού κατηγορίες — σε περίπτωση που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση ορθής εφαρμογής του άρθρου 104 Α εντός των κρατών μελών — θα συνιστά πράξη εφαρμογής για την οποία, στον εν λόγω τομέα, αρμόδια είναι τα κράτη μέλη. Κατά το Συμβούλιο, το άρθρο 104 Α, παράγραφος 2, της Συνθήκης του ανέθεσε περιορισμένη μόνον εξουσία, δηλαδή την εξουσία διευκρινίσεως ορισμένων ορισμών, αλλά δεν του επιτρέπει να λάβει το ίδιο αποφάσεις που έχουν ως αντικείμενο ατομική αναγνώριση της μιας ή της άλλης επιχειρήσεως, τράπεζας ή χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.

- 16 Δεύτερον, το Συμβούλιο θεωρεί ότι, εν πάση περιπτώσει, ο κανονισμός δεν αφορά το προσφεύγον ατομικά, εφόσον εφαρμόζεται ως προς αυτό το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού ακριβώς όπως και ως προς όλους τους άλλους παρόντες και μελλοντικούς θεσμικούς φορείς εντός όλων των κρατών μελών που αποτελούν ή θα αποτελέσουν τμήμα του τομέα της «δημόσιας διοικήσεως», όπως ορίζεται από το ΕΣΟΛ.
- 17 Το προσφεύγον αναφέρει ότι ο κανονισμός 3604/93 στηρίζεται στο άρθρο 104 Α, παράγραφος 2, της Συνθήκης, το οποίο, κατ' αυτό, αναθέτει στο Συμβούλιο περιορισμένο μόνο έργο, δηλαδή τη διατύπωση ορισμών για την εφαρμογή της απαγορεύσεως της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου. Δεδομένου ότι οι αποδέκτες της απαγορεύσεως προσδιορίζονται ήδη από το άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης, ο επίδικος κανονισμός, αποβλέπων στον προσδιορισμό των εννοιών που είναι αναγκαίες για τη θέση σε εφαρμογή της εν λόγω απαγορεύσεως, κατά το προσφεύγον, συνιστά μόνο ετερόκλητο σύνολο ατομικών αποφάσεων κατά την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης ΕΚ.
- 18 Το προσφεύγον προσθέτει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού 3604/93 έχει, ειδικότερα, το νομικό περιεχόμενο αποφάσεως έναντι συγκεκριμένης και δυναμένης να αναγνωριστεί κατά το χρονικό σημείο της εκδόσεως της διατάξεως κατηγορίας, εντός της οποίας η κατάστασή του δεν έχει επαρκώς εξεταστεί.
- 19 Το προσφεύγον θεωρεί ότι ο κανονισμός 3604/93 το αφορά άμεσα, λόγω του ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης έννομη προστασία δεν εφαρμόζεται πλέον ως προς αυτό λόγω της εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως. Ο εν λόγω κανονισμός το αφορά επίσης ατομικά λόγω του ότι το προπαρατεθέν ιταλικό νομοθετικό διάταγμα αριθ. 155 της 20ής Μαΐου 1993, περί οργανώσεως της προνομιακής προσβάσεως στους οργανισμούς προνοίας, συνιστά πραγματική κατάσταση δυναμένη να χαρακτηρίσει επαρκώς την εν λόγω ειδική κατηγορία οργανισμών — στην οποία αυτό ανήκει

— σε σχέση προς οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση ή ίδρυμα. Το προσφεύγον προσθέτει ότι, λόγω της γραπτής αιτήσεως που απηύθυνε στο Συμβούλιο, αυτό το τελευταίο ήταν κατ' ανάγκη σε θέση να γνωρίζει ότι η έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως θα έθιγε ιδιαίτερα την κατάστασή του και αυτή των άλλων ιταλικών οργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως.

- 20 Με τις παρατηρήσεις του επί της ενστάσεως απαραδέκτου, το προσφεύγον, αναφερόμενο στην απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1971, 22/70, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 729), θεωρεί ότι η κοινοτική έννομη τάξη πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να καθιστά δυνατή την άσκηση ενδίκου μέσου στους ιδιώτες που θεωρούν ότι θίγονται από παράνομες πράξεις. Για να αποδείξει ότι η επιδίκη πράξη την αφορά ατομικά, ισχυρίζεται ότι, αν και κατ' εφαρμογήν του ιταλικού νομοθετικού διατάγματος αριθ. 509 της 30ής Ιουνίου 1994 (GURI αριθ. 196 της 23.8.1994) θα έχει μετατραπεί σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1994, εντούτοις θα εξακολουθεί να αποκλείεται από το ευεργέτημα της διατυπωμένης στο άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης απαγορεύσεως, καθόσον, σύμφωνα με τον ορισμό του ΕΣΟΛ, θα κατατάσσεται ακόμη στον τομέα της «δημοσίας διοικήσεως».

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 21 Πρέπει να υπομνηστεί ότι το θεσπιζόμενο από τη Συνθήκη σύστημα παροχής έννομης προστασίας, καταρχήν, δεν προβλέπει για τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τη δυνατότητα να ασκούν ενώπιον του κοινοτικού δικαστή προσφυγή ακυρώσεως κατά των κανονιστικών πράξεων. Πράγματι, το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης εξαρτά το παραδεκτό προσφυγής ακυρώσεως ασκηθείσας από φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατά κανονισμού, από την προϋπόθεση ότι η προσβαλλομένη πράξη συνιστά, στην πραγματικότητα, απόφαση που αφορά τον προσφεύγοντα άμεσα και ατομικά. Όπως το Πρωτοδικείο υπενθύμισε με τη διάταξή του της 28ης Οκτωβρίου 1993, T-476/93, FRSEA και FNSEA κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1993, σ. II-1187, σκέψη 19), «ο σκοπός της διατάξεως αυτής είναι ιδίως να εμποδίζει τα κοινοτικά όργανα να αποκλείουν, με την απλή επιλογή της μορφής του κανονισμού, τη δυνατότητα των ιδιωτών να ασκούν προσφυγές κατά αποφάσεων που τους αφορούν άμεσα και ατομικά» (βλ., επίσης, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιουνίου 1980, 789/79

και 790/79, Calpak κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 311, σκέψη 7, και της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 26/86, Deutz und Geldermann κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 941, σκέψη 6).

- 22 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι ο όρος «απόφαση», ο οποίος περιλαμβάνεται στο άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, πρέπει να ερμηνεύεται ενόψει των διατάξεων του άρθρου 189 της Συνθήκης και ότι το κριτήριο διακρίσεως μεταξύ πράξεως κανονιστικής φύσεως και αποφάσεως, κατά την έννοια του τελευταίου αυτού άρθρου, πρέπει να αναζητείται στο γενικό ή όχι γενικό περιεχόμενο της εν λόγω πράξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 16/62 και 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 829, σκέψη 2· διάταξη του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1993, C-168/93, Gibraltar και Gibraltar Development Corporation κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1993, σ. I-4009, σκέψη 11).
- 23 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει εν προκειμένω ότι, με τον κανονισμό 3604/93, το Συμβούλιο διευκρίνισε τις έννοιες του «μέτρου που θεσπίζει προνομακή πρόσβαση», των «λόγων προληπτικής εποπτείας», της «δημόσιας επιχειρήσεως» και των «χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων», προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή της απαγορεύσεως της προνομακικής προσβάσεως στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 104 Α της Συνθήκης. Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, επιπλέον, ότι το προσφεύγον δεν αναφέρεται ονομαστικώς ούτε στον κανονισμό 3604/93, ούτε στο ΕΣΟΛ, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού.
- 24 Εφόσον οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 3604/93 διατυπώνονται με γενικούς και αόριστους όρους, παράγοντας επομένως έννομα αποτελέσματα για καθορισμένες κατά τρόπο γενικό και αόριστο κατηγορίες επιχειρήσεων και ιδρυμάτων, η επίδικη πράξη πρέπει να θεωρηθεί ως έχουσα γενικό και κανονιστικό περιεχόμενο. Ακόμη και αν αποδεικνυόταν, όπως ισχυρίζεται το προσφεύγον, ότι τα υποκείμενα δικαίου στα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού 3604/93 μπορούσαν να αναγνωριστούν κατά το χρονικό σημείο της εκδόσεως της πράξεως, η κανονιστική φύση της εν λόγω διατάξεως δεν θα ετίθετο εντούτοις υπό αμφισβήτηση,

λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι δεν αφορά αντικειμενικές νομικές ή πραγματικές καταστάσεις — ιδίως την υπαγωγή ιδρύματος στον τομέα της «δημόσιας διοικήσεως», όπως διευκρινίζεται από το ΕΣΟΛ — οι οποίες έχουν οριστεί σε σχέση με τον σκοπό του κανονισμού 3604/93, ο οποίος συνίσταται, μεταξύ άλλων, στη διευκρίνιση της εννοίας των «χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» για τους σκοπούς της εφαρμογής της διατυπωμένης στο άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης απαγορεύσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1993, C-213/91, Abertal κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3177, σκέψη 17, της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 18· προπαρατεθείσα διάταξη FRSEA και FNSEA κατά Συμβουλίου, σκέψη 19).

25 Εκ των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο επίδικος κανονισμός εμφανίζει, λόγω της φύσεως και της σημασίας του, κανονιστικό χαρακτήρα και δεν συνιστά, επομένως, απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης.

26 Πάντως, πρέπει να προστεθεί ότι, σύμφωνα με νομολογία του Δικαστηρίου, μία πράξη η οποία, λόγω της φύσεως και του περιεχομένου της, έχει κανονιστικό χαρακτήρα, καθόσον εφαρμόζεται επί του συνόλου των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, μπορεί εντούτοις, υπό ορισμένες περιστάσεις, να αφορά ατομικούς ορισμένους εξ αυτών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2501, σκέψεις 13 και 14, και Codorniu κατά Συμβουλίου, παρατέθηκε πιο πάνω, σκέψη 19). Πάντως, για να καταστεί δυνατό να θεωρηθεί ότι ο επίδικος κανονισμός αφορά το προσφεύγον ατομικά θα πρέπει να το θίγει ως προς τη νομική θέση του λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και το εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, 942, και Codorniu κατά Συμβουλίου, παρατέθηκε πιο πάνω, σκέψη 20· διάταξη του Δικαστηρίου της 21ης Ιουνίου 1993, C-257/93, Van Parijs κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3335, σκέψη 9· προπαρατεθείσα διάταξη FRSEA και FNSEA κατά Συμβουλίου, σκέψη 20).

27 Το προσφεύγον υποστηρίζει συναφώς ότι το Συμβούλιο, λόγω του εγγράφου που του είχε απευθύνει στις 4 Δεκεμβρίου 1993, ήταν σε θέση να γνωρίζει ότι η έκδοση του κανονισμού 3604/93 θα έθιγε την κατάστασή του και εκείνη των άλλων οργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως που υπόκεινται στη θεσπισθείσα με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 155 της 20ής Μαΐου 1993 εισφορά, στερώντας

τους, υπό την ιδιότητα της «δημόσιας διοικήσεως», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού, από την προβλεπόμενη από το άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης προστασία.

- 28 Το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί. Προς τούτο, πρέπει να υπομνηστεί ότι η απαγόρευση προνομακής προσβάσεως στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 104 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αφορά μόνο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ότι το άρθρο 104 Α, παράγραφος 2, του ίδιου άρθρου, στο οποίο στηρίζεται ο επίδικος κανονισμός, απονέμει στο Συμβούλιο αρμοδιότητα μόνο για να διευκρινίσει τους ορισμούς των εννοιών που χρησιμοποιούνται στην παράγραφο 1 και όχι για να επεκτείνει την απαγόρευση αυτή σε μη χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Κατά την κρίση του Πρωτοδικείου, το γεγονός ότι το προσφεύγον υπόκειται σε υποχρεωτική εισφορά, σύμφωνα με το προπαρατεθέν ιταλικό νομοθετικό διάταγμα αριθ. 155 της 20ής Μαΐου 1993, δεν είναι δυνατό να το χαρακτηρίζει σε σχέση προς κάθε άλλη επιχείρηση ή ίδρυμα, εφόσον βρίσκεται σε παρόμοια κατάσταση με εκείνη κάθε άλλου μη χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ή κάθε άλλης μη χρηματοπιστωτικής επιχείρησης, για την οποία η παρούσα ή μελλοντική νομοθεσία κράτους μέλους προβλέπει ή θα μπορούσε να προβλέψει προνομακική πρόσβαση.
- 29 Ως προς το ερώτημα αν το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού 3604/93, του οποίου ζητεί επικουρικώς την ακύρωση, αφορά το προσφεύγον ατομικά, πρέπει να υπομνηστεί ότι η διάταξη αυτή αποκλείει ρητώς από τον ορισμό των «χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» την κατηγορία της «δημόσιας διοικήσεως». Το Πρωτοδικείο αναφέρει ότι το προσφεύγον, σύμφωνα με τα δικά του λόγια, υπό την ιδιότητά του του εθνικού οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης, θα συνεχίσει να υπάγεται στην τελευταία αυτή κατηγορία, ακόμη και μετά τη μετατροπή του σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, κατ' εφαρμογήν του προπαρατεθέντος ιταλικού νομοθετικού διατάγματος αριθ. 509 της 30ής Ιουνίου 1994.
- 30 Πρέπει να προστεθεί ότι το προσφεύγον, το οποίο δεν αναφέρεται ονομαστικά ούτε στον κανονισμό 3604/93 ούτε στο ΕΣΟΛ, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού, τίγεται από την εν λόγω διάταξη μόνον υπό την αντικειμενική ιδιότητά του της δημόσιας διοικήσεως. Επομένως, αντίθετα προς αυτό που υποστηρίζει το προσφεύγον, το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του κανονισμού

3604/93, απέχον πολύ από του να θίγει το προσφεύγον λόγω ορισμένων ιδιοτήτων που προσιδιάζουν σ' αυτό ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο ίδρυμα ή επιχείρηση, απευθύνεται, διατυπούμενο αορίστως και γενικώς, σε οποιοδήποτε άλλο ίδρυμα ή επιχείρηση που ανήκει στον τομέα της «δημόσιας διοικήσεως», όπως ορίζεται με επίσης αορίστους και γενικούς όρους από το ΕΣΟΛ.

- 31 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το προσφεύγον δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι το αφορούν ατομικά είτε ο κανονισμός 3604/93 στο σύνολό του, είτε το άρθρο 4, παράγραφος 2, τελευταία περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού ειδικότερα.
- 32 Εξ όλων των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη. Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει απόφαση επί των αιτήσεων που κατέθεσαν το Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore dei geometri, το Cassa nazionale del notariato, το Cassa nazionale di previdenza ed assistenza per gli ingegneri e gli architetti liberi professionisti και η Επιτροπή, ζητώντας να γίνει δεκτή η παρέμβασή τους στη διαφορά.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή το προσφεύγον ηττήθηκε ως προς τα αιτήματά του, πρέπει να καταδικαστεί στα δικά του δικαστικά έξοδα καθώς και σε εκείνα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο.
- 34 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του σε περίπτωση καταργήσεως της δίκης. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, υπό τις παρούσες περιστάσεις, οι αιτούμενοι την παρέμβαση πρέπει να φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**
- 2) Παρέλκει η απόφαση επί των αιτήσεων παρεμβάσεως.**
- 3) Το προσφεύγον φέρει τα δικαστικά του έξοδα καθώς και εκείνα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο. Έκαστος των αιτουμένων την παρέμβαση φέρει τα δικά του έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 11 Ιανουαρίου 1995.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Biancarelli